

Møteprotokoll

Samisk kirkeråd 2020 - 2024

Møtedato: 25.11.2020 kl. 09:00
Møtested: Digitalt møte
Arkivsak: 20/04379

Til stede: Sara Ellen Anne Eira, Oddvin Bientie, John Harald Skum,
Margareth Ranberg, May Bente Jönsson, Olav Øygard, Elin
Sabbasen,

Sekretariat: Risten Turi Aleksandersen, Vidar Andersen, Johan Mahtte Skum,
Sigrid Karine Paulsen, Stein-Erik Anti, Øyvind Meling

Protokollførere: Vidar Andersen, Sigrid Karine Paulsen

SAKSLISTE

Side

Saker til behandling

22/20	Referatsaker 25.-26. november 2020	2
23/20	Orienteringssaker 25.-26. november 2020	2
24/20	Konstituering - valg av nestleder og arbeidsutvalg	3
25/20	Høring om strategi om Den norske kirke 2022-2025	5
26/20	Årsplan 2021	7
27/20	Valg av modell for samisk konfirmantleir	8
28/20	Møteplan 2021	9
29/30	Det norske bibelselskaps representantskap - oppnevninger	10
30/20	Urfolkskompetanse i kirkelige utvalg	11

Tromsø, 02.12.2020

Risten Turi Aleksandersen

Vidar Andersen, Sigrid Karine Paulsen
Møtesekretærer

Møtet var opprinnelig planlagt som fysisk møte i Tromsø, men ble flyttet til digital løsning på grunn av covid-pandemien. Møtet ble innledet med velkomst til det nye rådet av rådets leder Sara Ellen Anne Eira. Olav Øygard holdt en kort andakt. Rådets medlemmer og sekretariatet ble presentert for hverandre. Sekretariatet orienterte om rådets arbeid. Rådet fortsatte forhandlingene samme dag. Sannhets-og forsoningskommisjonen og Samisk kirkeråd hadde et møte hvor aktuelle saker ble samtalt om. Kommisjonens medlemmer Per Oskar Kjølaas og Ketil Zachariassen møtte, fra sekretariatet Liss-Ellen Ramstad og Anna-Kaisa Räisänen. Samisk kirkeråd ønsket å ta opp dette temaet som en sak ved et senere rådsmøte. Forhandlingene fortsatte dag to, og ble avsluttet med at Olav Øygard lyste velsignelsen

Saker til behandling

22/20 Referatsaker 25.-26. november 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	22/20

Sammendrag

1. Samisk kirkeråd 10. september 2020
2. Kirkerådet 17.-18.november
3. Kirkerådet 10. oktober

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd tar sakene til orientering

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd tar sakene til orientering

23/20 Orienteringssaker 25.-26. november 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	23/20

Sammendrag

Muntlige orienteringer:

1. Produsert arbeidsbok til Mu girskogirji 4 i samarbeid med IKO:
<https://iko.no/forlaget/samiske-og-kvenske-produkter/mu-girkogirji-aktivitetsbok-nordsamisk>
2. Lulesamisk diakonimedarbeider tilsatt – Hamarøy menighet
3. Personell: Ole Johan Monsen og Daniel Langhof på timebasis, arbeid med spillebok

4. Samiskspråklige julegudstjenester på youtube og radio
 5. Fagdag 13.10.20 for Indre Finnmark prosti i samarbeid med Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep
 6. Arbeid med kirkelig kulturarv – møte med Kirkenes menighet
 7. Studie ved Sámi allaskuvla fra høsten 2021: Tro og livssyn i Sápmi – med i Bispemøtets EVU liste i 2021.
- <https://samas.no/se/studier/osk-1000-osku-ja-eallinaddejupmi-samis> (svensk tekst nederst på siden)
8. Møte i nettverk for samisk trosopplæring på norsk (digitalt møte) 16.10.20.
 9. Digitalt foredrag om samisk trosopplæring i Trosopplæringskonferansen: <https://trosopplaringskonferansen.no/om-samiske-ressurser-i-trosoppleringen>
Gudstjenesteressurs til Trosopplæringskonferansen; Fadervår på lulesamisk <https://trosopplaringskonferansen.no/file/fader-var-pa-lulesamisk.mp4>

Skriftlige orienteringer:

1. Epost om AHF fakultetstyrets vedtak om opprettholdelse av teologistudiet ved UIT
2. Bev fra biskopen i Nidaros om Lokale grunnordninger og samiske språkmarkører i Nidaros bispedømme
3. Programmet til Novemberkonferansen som Kirkelig ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep arrangerer
4. Møte i nettverk for samisk teologisk, invitasjon og program
5. Innarbeiding av samisk i justert gudstjenesteordning

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd tar sakene til orientering.

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd tar sakene til orientering.

24/20 Konstituering - valg av nestleder og arbeidsutvalg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	24/20

Sammendrag

I følge Samisk kirkeråds statutter § 6 skal Samisk kirkeråd velge nestleder for en periode på to år. Samisk kirkeråds leder møter fast i Kirkerådet med tale- og forslagsrett, og nestlederen er dennes vararepresentant i Kirkerådet.

Samisk kirkeråd kan ha arbeidsutvalg (AU) jf §7 som består av leder, nestleder og et medlem. I tillegg velges to vararepresentanter til AU.

Ifølge statuttene trer arbeidsutvalget sammen etter behov og treffer avgjørelser i saker delegert fra rådet. Det bør tas hensyn til kjønnsbalanse og balansering av representasjon fra ulike språkområder.

Forslag til vedtak

1. Samisk kirkeråd velger følgende person som nestleder i Samisk kirkeråd for perioden 2020-2022

-

2. Samisk kirkeråd velger et arbeidsutvalg bestående av:

Leder Sara Ellen Anne Eira

Nestleder _____

Medlem _____

Som vararepresentanter til arbeidsutvalget velges følgende som

Varamedlem.....Varamedlem.....

Samisk kirkeråds vedtak

1. Samisk kirkeråd velger følgende person som nestleder i Samisk kirkeråd for perioden 2020-2022

- Oddvin Bientie

2. Samisk kirkeråd velger et arbeidsutvalg bestående av:

Leder Sara Ellen Anne Eira

Nestleder Oddvin Bientie

Medlem Margareth Ranberg

Som vararepresentanter til arbeidsutvalget velges følgende som

1. varamedlem: May Bente Jönsson
2. varamedlem: John Harald Skum

25/20 Høring om strategi om Den norske kirke 2022-2025

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	25/20

Sammendrag

Nåværende visjons- og strategidokument for Den norske kirke Mer himmel på jord ble vedtatt av Kirkemøtet i 2018 for perioden 2019-2021, og skal revideres på Kirkemøtet 2021 i april. Situasjonen med pandemi har ført til at arbeidet med strategiplanen er blitt forsinket.

Kirkemøtet har i tillegg til en overordnet strategiplan også vedtatt strategiplaner for arbeid med ulike områder. Et eksempel er Strategiplan for samisk kirkeliv som Kirkemøtet vedtok i 2019.

Utkast til strategi for Den norske kirke er sendt på høring. Kirkerådet skal etter høringen behandle saken. Samisk kirkeråd bes komme med innspill til saken, innspillene oversendes så Kirkerådet før deres behandling av saken.

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd har drøftet høringsutkastet til Strategi for Den norske kirke 2022-2025 og kommer med følgende påpekninger:

Samisk kirkeråd har merket seg at samer som urfolk eller andre minoriteter ikke er omtalt. Vi tolker det slik at ivaretagelsen av samisk kirkeliv, samisk språk og samisk kultur skal gjennomsyre all aktivitet i Den norske kirke og derfor ikke trenger spesiell omtale. Samer som urfolk har en spesiell stilling i Norge, og Den norske kirke som Norges folkekirke har et spesielt ansvar for å fremme samisk kirkeliv. Kirkemøtet vedtok i 2019 Strategiplan for samisk kirkeliv. Kirkemøtets mål for arbeidet med samisk kirkeliv er at det skal være likeverdig og livskraftig.

Under de nasjonale satsningsområdene for *Kirken for samfunnet* bør satsningsområder for arbeid med inkludering og utenforskap prioriteres. I strategiplanen for samisk kirkeliv er for eksempel viktigheten av økt kompetanse om samiske LHBT-personers situasjon i det samiske samfunnet et mål i arbeidet med samisk diakoni.

Et annet område som bør prioriteres er arbeidet med bærekraftsmål, klima og miljø. I strategiplanen for samisk kirkeliv er det påpekt at arbeidet mot klimaendringer og for bevaring av naturmangfoldet må gjøres på en måte som respekterer samer og andre urfolks menneskerettigheter. Dette må komme tydeligere frem også i de foreslåtte nasjonale satsningsområdene. Også i Norge er det samiske enkeltpersoner og familier som må gå til rettssak mot store selskaper og mot staten for å få anerkjent sine menneskerettigheter.

Under satsningsområdene for *Kirken for medlemmer* bør vektingen ligge på arbeide med gudstjenesteliv og trosopplæring. Dette er også de største områdene i den samiske strategiplanen. Skal vi lykkes med å øke bruken av samisk trenger vi at menighetene har ansatte som behersker samisk og som opplever støtte og motivasjon til arbeidet med samisk språk og kultur.

Under satsningsområdene for *Kirken som organisasjon* må rekruttering prioriteres. Under omtalen av rekruttering i høringsutkastet foreslår vi at det legges til en setning om at rekrutteringsarbeidet må rettes mot ulike deler av befolkningen, som den samiske befolkningen. God ledelse for samisk kirkeliv innebærer at Den norske kirke har ledere som tydelig forventer at ansatte har kulturforståelse ved å ha et bevisst og analytisk forhold til sin egen og andres kultur.

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd har drøftet høringsutkastet til Strategi for Den norske kirke 2022-2025 og kommer med følgende påpekninger:

Samisk kirkeråd har merket seg at samer som urfolk og nasjonale minoriteter ikke er omtalt i utkastet til strategiplan. Samisk kirkeråd mener at samisk kirkeliv skal være nevnt spesifikt i strategidokumentet. Det samme gjelder også kvensk kirkeliv. Ivaretagelsen av samisk kirkeliv, samisk språk og samisk kultur skal gjennomsyre all aktivitet i Den norske kirke. Samer som urfolk har en spesiell stilling i Norge, og Den norske kirke som Norges folkekirke har et spesielt ansvar for å fremme samisk kirkeliv. Kirkemøtet vedtok i 2019 Strategiplan for samisk kirkeliv. Kirkemøtets mål for arbeidet med samisk kirkeliv er at det skal være likeverdig og livskraftig

I spørsmålet om identitetsbeskrivelse mener Samisk kirkeråd at det første alternativet fortsatt vil fungere best.

Under de nasjonale satsningsområdene for *Kirken for samfunnet* bør satsningsområder for arbeid med inkludering og utenforskap prioriteres. I strategiplanen for samisk kirkeliv er for eksempel viktigheten av økt kompetanse om samiske LHBT-personers situasjon i det samiske samfunnet et mål i arbeidet med samisk diakoni.

Et annet område som bør prioriteres er arbeidet med bærekraftsmål, klima og miljø. I strategiplanen for samisk kirkeliv er det påpekt at arbeidet mot klimaendringer og for bevaring av naturmangfoldet må gjøres på en måte som respekterer samer og andre urfolks menneskerettigheter. Dette må komme tydeligere frem også i de foreslåtte nasjonale satsningsområdene. Også i Norge er det samiske enkeltpersoner og familier som må gå til rettssak mot store selskaper og mot staten for å få anerkjent sine menneskerettigheter.

Under satsningsområdene for *Kirken for medlemmer* bør vektingen ligge på arbeide med gudstjenesteliv og trosopplæring. Dette er også de største områdene i den samiske strategiplanen. Skal vi lykkes med å øke bruken av samisk trenger vi at menighetene har ansatte som behersker samisk og som opplever støtte og motivasjon til arbeidet med samisk språk og kultur.

Under satsningsområdene for *Kirken som organisasjon* må rekruttering prioriteres. Under omtalen av rekruttering i høringsutkastet foreslår vi at det legges til en setning om at rekrutteringsarbeidet må rettes mot ulike deler av befolkningen, som den samiske befolkningen. God ledelse for samisk kirkeliv innebærer at Den norske kirke har ledere som tydelig forventer at ansatte har kulturforståelse ved å ha et bevisst og analytisk forhold til sin egen og andres kultur.

26/20 Årsplan 2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	26/20

Sammendrag

I desember skal Kirkerådet drøfte Årsplan 2021 for de sentralkirkelige råd (nivå 1), som inneholder forslag til to satsingsområder; dåp og kirken på nett. I tillegg er det fem fokusområder: rekruttering, diakoni, frivillighet, kirken i det flerkulturelle samfunn og begravelser. Samisk kirkeråd (SKR) får Årsplan 2021 nivå 1 som går til Kirkerådet, med mulighet til å kommentere det. Innspillene oversendes til Kirkerådets møte i desember.

Det utarbeides også en mer detaljert årsplan (nivå 2 plan) som inneholder øvrige tiltak i Samisk kirkeråds sekretariat. Denne planen vedtas administrativt etter at Kirkerådet i desember har vedtatt de overordnede føringene og budsjettet.

Rådet bes om å kommentere forslag til tiltak. Kommentarene til tiltak i årsplan nivå 2 tas med i det videre arbeidet med årsplanen, som godkjennes administrativt etter at Kirkerådet i desember har vedtatt årsplan og budsjett.

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd har følgende innspill til årsplanen for 2021:

-

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd har følgende innspill til årsplanen for 2021:

- Årsplan nivå 1: Kirkelig kulturarvstrategi flyttes til fokusområdet "kirken i det flerkulturelle samfunn"
- Angående diakoni foreslås det en tydeliggjøring i årsplan nivå 2:

Samisk diakoni

Samisk kirkeråd arbeider videre for å styrke menighetsdiakoni i samisk sammenheng. Opprettelse av nettverk for samisk diakoni er en del av dette arbeidet i

2021. Samisk kirkeråd forsetter å være en faglig ressurs og er årvåken for behov i samiske samfunn.

27/20 Valg av modell for samisk konfirmantleir

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	27/20

Sammendrag

Samisk konfirmantleir er en landsdekkende kristen leir for samiske konfirmanter. Samisk kirkeråd samarbeider med Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer, om planlegging, gjennomføring og evaluering. Leiren er et supplement til den konfirmantopplæringen de har i lokalmenighetene.

Den opprinnelige visjonen handlet om at samiske konfirmanter i hele landet skal ha et minimumstilbud med samisk trosopplæring, samt mulighet til å delta på en samisk kristen fellesarena. De siste årene har vi opplevd stort trykk av påmeldinger, spesielt fra Indre Finnmark prosti. Vi får flere påmeldinger enn plasser, og har måttet lage plasstidelingskriterier. Nå står vi for et veiskille. Skal leiren være forbeholdt de som ikke har tilbud om samisk trosopplæring lokalt, eller være åpen for alle uavhengig av lokalt tilbud?

Samisk kirkeråd bes til å ta stilling til følgende spørsmål:

- Hvor skal tyngdepunktet i visjonen være?
- Skal leiren være kun for dem som ikke har samisk trosopplæring i lokalmenigheten?
- Skal leiren være en allsamisk fellesarena, uavhengig av trosopplæringstilbudet lokalt.
- Bør det lages ny visjon/målsetting, eller er den fortsatt dekkende?
- Er det et alternativ for oss å få et leirsted til å ta den praktiske organiseringen?
- Bør vi beholde undervisningen selv?

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd ber sekretariatet ta disse innspillene med i det videre arbeidet med organisering av samisk konfirmantleir:

-
-
-

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd ber sekretariatet ta disse innspillene med i det videre arbeidet med organisering av samisk konfirmantleir:

- Samisk kirkeråd ønsker at samisk konfirmantleir (SKL) skal være for alle.
- SKL er et viktig supplement til konfirmasjonsundervisningen, virker identitetsstyrkende og er en arena for å danne livslange vennskap på tvers av geografisk og språklig tilhørighet.
- SKL er en viktig arena for rekruttering til ungdomshelger, ungdomsdemokrati, frivillighet og arbeid i kirken.
- Det bør jobbes mer med rekruttering i lule- og sørsamisk område.
- Temaet minoriteter i minoriteten kan belyses på leiren.
- Leirlederne anbefales å arbeide aktivt for at ungdommene blir kjent på tvers av språk og geografiske grenser. Det er viktig at samer kan føle samhørighet med hverandre.
- Sekretariatet bes om å rådføre seg med SUNG og trosopplæringsmedarbeidere i menigheter som har pleid å melde på konfirmanter, for å få fram hva de mener.
- Det bør vurderes et samarbeid mellom Nord-Hålogaland bispedømme og SKR med å arrangere en konfirmantleir i Indre Finnmark.
- Samisk kirkeråd forventer at det tilføres tilstrekkelige ressurser til SKL, både administrativt, organisatorisk og økonomisk.

28/20 Møteplan 2021

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	28/20

Sammendrag

Sekretariatet i De sentralkirkelige råd foreslår følgende møteplan for rådsmøtene 2021. Sekretariatet foreslår å legge møtet på større steder for å redusere reiser mest mulig.

I forslaget legges det inn et forbehold om sted jf situasjonen med pandemien. Det er også åpnet for digital behandling av saker. Møtene i høstsemesteret er tilpasset Kirkerådets saksbehandling. Sekretariatet ser også nødvendigheten med fysiske møter, møtet som foreslås 3.-4. mars kan vurderes flyttes om det vil gjøre det lettere for rådet å møtes fysisk.

3.-4. mars – Tromsø

4.-5. mai - Alta

20.- 21. september - Trondheim

30.november-1.desember – Bodø

Kirkemøtet

14.-19. april 2021 - Trondheim

Kirkerådets møteplan:

28.- 29. januar

15.-16. mars

27.-29. mai

23.-24. september

8.-9. desember

Forslag til vedtak

1. Samisk kirkeråd vedtar følgende møteplan for 2021:

3.-4. mars – Tromsø

4.-5. mai - Alta

20.- 21. september - Trondheim

30.november-1.desember – Bodø

2. I en situasjon med global pandemi gis Samisk kirkeråd sekretariat fullmakt til å endre sted og tid for møter, i samforståelse med Samisk kirkeråds arbeidsutvalg.

Samisk kirkeråds vedtak

1. Samisk kirkeråd vedtar følgende møteplan for 2021:

5. mars - Tromsø

10.-11. mai - Alta

20.-21. september - Bodø

2.-3. desember - Trondheim

2. I en situasjon med global pandemi gis Samisk kirkeråd sekretariat fullmakt til å endre sted og tid for møter, i samforståelse med Samisk kirkeråds arbeidsutvalg.

29/30 Det norske bibelselskaps representantskap - oppnevninger

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	29/30

Sammendrag

Kirkemøtet skal i henhold til Det norske bibelselskaps vedtekter §3 oppnevne fem representanter. Samisk kirkeråd er forespurt om å foreslå to kandidater fra henholdsvis nordsamisk og sørsamisk område til kommende periode, 2018-2020

I perioden 2018-2020 har følgende foreslåtte kandidater vært representert i Det norske bibelselskap:

- Inga Marie Nordstrand, nordsamisk område
- Maja Lisa Kappfjell, sørsamisk område

Samisk kirkeråds sekretariat har for kommende periode forespurt følgende personer og som har takket ja:

- Inga Marie Nordstrand, nordsamisk område
- Ingrid Jáma, sørsamisk område

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd foreslår følgende personer som kandidater til Den norske bibelselskaps representantskap 2021-2023

-
-

Samisk kirkeråds vedtak

Samisk kirkeråd foreslår følgende personer som kandidater til Den norske bibelselskaps representantskap 2021-2023

- Inga Marie Nordstrand, nordsamisk område
- Ingrid Jáma, sørsamisk område

30/20 Urfolkskompetanse i kirkelige utvalg

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Samisk kirkeråd 2020 - 2024	25.11.2020	30/20

Sammendrag

Forslag til vedtak

1. Urfolkskompetanse i oppnevning av medlemmer til råd og utvalg må tas utgangspunkt i Den norske kirkes forpliktelser ovenfor urfolk.
2. De sentralkirkelige råds sekretariat må rådføre seg med Samisk kirkeråds sekretariat når det gjelder urfolkskompetanse.

Samisk kirkeråds vedtak

1. Samisk kirkeråd ønsker å beholde dagens ordning der Samisk kirkeråd foreslår kandidater til ulike råd og utvalg under Mellomkirkelig råd.
2. Urfolkskompetanse i oppnevning av medlemmene til råd og utvalg må ta utgangspunkt i Den norske kirkes forpliktelser ovenfor urfolk
3. De sentralkirkelige råds sekretariat må rådføre seg med Samisk kirkeråds sekretariat når det gjelder urfolkskompetanse.